

ՊԱՇՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ազգային Պատիրարքարանի

Ա Տ Ե Ն Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն Ք

Ա Զ Գ Ա Յ Ե Ւ Ն Ա Պ Ո Ղ Ո Վ Ո Յ

ԲԱՑՈՒՄ 1879 ԱՄՒՆ

Ե Ւ Ս Ե

23 ՅՈՒՆԻՒ 1879

Պ. ՊՈԼԵԽ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

1879

ԴԻՒԱՆԻ ԱԶԴԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ՄԱՅՐ ԴԻՒԱՆ

- Ստեփան Փաշա Ասլանեան
- Տիգրան Էֆէնտի Եռուսուֆեան
- Յարութիւն Էֆէնտի Մէրեէմ-Գուլի
- Մկրտիչ Էֆէնտի Մէլիքեան
- Գասպար Էֆէնտի Զէրազ
- Գարեգին Էֆէնտի Մէլիքեան

Հեռնեասուրեան դիւան

- Խորէն Արքեպիսկոպոս Նար-Պէյ
- Յովհաննէս Քահանայ Մկրեան
- Տիգրան Էֆէնտի Եռուսուֆեան

Դաստիարակուրեան դիւան

- Սէրվէչն Էֆէնտի
- Ուժէսո Էֆէնտի Պէրակըեան
- Գասպար Էֆէնտի Զէրազ

Կողուածոց դիւան

- Մինստ Էֆէնտի Գավամաճեան
- Յովհաննէս Էֆէնտի Կ. Ա. Ակետին
- Արէկ Էֆէնտի Աւաճեան

Համարակալուրեան դիւան

- Սուրբան Էֆէնտի Փասիաճեան
- Քրիստոսուր Էֆէնտի Ղաղարուեան
- Համբարձում Էֆէնտի Մագպուլեան

Երևանի բանախումբ

- Քրիստոսուր Էֆէնտի Ղաղարուեան
- Հաղոր Էֆէնտի Հովուեան

Յարաբերուրեան դիւան

- Մկրտիչ Էֆէնտի Էսաեան
- Բարսեղ Էֆէնտի Հալաճեան
- Գօղոս Էֆէնտի Պառնասեան

Իրաւասուրեան դիւան

- Ներսէս Վարդապետ Ասլանեան
- Առաքել Էֆէնտի Ալթուն-Ցիւրի
- Նշան Էֆէնտի Օտեան

Նսխաճեռուրեան դիւան

- Տոքթոռ Ռափայէլեան Էֆէնտի
- Յարութիւն Էֆէնտի Մէրեէմ-Գուլի
- Միհրան Էֆէնտի Զօսպանեան

Խմբագրուրեան դիւան

- Կարապետ Էֆէնտի Խւթիճեան
- Գարեգին Էֆէնտի Մէլիքեան
- Համբարձում Էֆէնտի Ալաճաճեան

Երևանի բանախումբ

- Սարգիս Էֆէնտի Գալուքեան
- Մկրտիչ Էֆէնտի Մէլիքեան

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ԹԱՅԱԽԱՆ 1879 ԱՄՆԱ

ՆԻՍՏ

29 ՅՈՒՆԻՍ 1879

ՆԱԽԱԳԱՀ. — Տ. Մատթէոս Եպս. Խլմիրլեան (Պատր. Գոյսանորդ)

ԱՏԵՆԱՊԵՏ. — Ստեփան Վաշա Ասլանեան (Առաջին Ատենապետ)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՔ

ԽԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՔ

Ա. Վ. Վիճակ

1 Կարապետ Եպս. Խլմիրլեան

2 Ամբրոսիոս Վ. Ռուբինեան. Պ.

3.

4.

Բ. Վ. Վիճակ

5 Մատթէոս Եպս. Խլմիրլեան

6 Պօղոս Վ. Խօլոտամեան

7 Յովհաննէս Ք. Մկրեան

8 Գրիգոր Ն. Աճէմեան

Գ. Վ. Վիճակ

9 Վահան Վ. Տ. Մինասեան Բ. Պ

10 Յակոբ » Ա. Փափազեան

11 Սահակ Ք. Տ. Սարգսեան

12 Խորէն » Փոհլիվանեն

Դ. Վ. Վիճակ

13 Ներսէս Վ. Ասլանեան Բ. Պ

14 Իգնատիոս » Շիշճեան

15 Սուրբիաս Ք. Ստեփանեան Բ. Պ

16 Յարութիւն Աներպեան Բ. Պ

Ե. Վ. Վիճակ

17 Խորէն Արքե. Նար Պէյ

18 Յովհաննէս Վ. Փափազեան

19 Խորէն » Կուրոյեանց Բ. Պ

20 Գարեգին » Թաթարեան

Բ. Բացակայութիւն առաջին :

Բ. 2 Բացակայութիւն Երկրորդ :

Բ. 3 Բացակայ բանաւոր պատճառ :

Խեկիւտար Ս. Խաչ

Արմօն Ֆէլիկեան

Ստեփան Ասլանեան

Պէլիկան Պէլիկեան

Առաջին Ատենապետ

Դատըգիւղ	ԴԱՏԱՌԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՔ	Մուշ
71 Կարապետ Շահպաղեան	Կարին	121 Ստեղան Փափաղեան
72 Մկրտիչ Մուրատեան	Բ 2	Տիվրիկ
նարլըզաբու.	Քէօթանեա	122 Նշան Գարադաշ
73 Յակոբ Եէմնիճեան	102 Մ. Փափաղեան Տօքթօր	Զէլրուն Է. Մարաշ
Եէնիմանալիկ Սամարիոյ	Աղրիանուպօլիս	123
74 Պողոս Մկրտիչեան	103	Տրապիզօն
Թօփափու.	Նիկոլիդիան	124 Տիգրան Տ. Ներսէսեան
75 Յովհաննէս Մարզարեան	104 Ա. Խ. Խթիւճեան	Պայտատ
Էյուպ Ս. Եղիա Է. Ս.	Վան	125 Մելքոն Խոկէնտէրեան
Աստուածածին	Դարանիսար	Տիգրանակերտ
76 Դարեգին Յ. Մկրտիչեան	106	126 Միհրան Չոպանեան
Գուրուչէլմիկ	Արաբկեր	127
77 Ասափա Խկիտուզաշեան	107 Կարապետ Խաչիկեան	Աղրամար
Հիսար Է. Պօյամիզիոյ	Բաղէջ	128
78	108	Հալեալ Է. Այնրուպ
Նոր գիւղ Է. Սրենիա	Գրուսա	129
79 Դազար Հովուեան	109 Քրիստոսուր Ղաղարուեան	Սեբաստիա
Պալատ	Եղովիան	130 Մկրտիչ Յ. Մկրտիչեան
80 Մկրտիչ Գ. Խանեան	110	Ռուսանուխ
81 Յովհաննէս Կրճիկեան	Ամասիա	131
82	111 Համբարձում Ալաճաճեան	Կարս
Քարակիոյինիկ	Բալու.	132 Արրահամ Յ. Այվաղեան
83 Սեպուհ Թիւրապեան	112 Յովհաննէս Աղնաւորեան Բ.	2մշկածագ
(Ե. Վիճակ)	Եղեսիա	133 Համբարձում Մարզեցիշեան
Սամարիոյ	113 Յակոբ Խթիւճեան	Գաղատիա
85 Ալիքսան Պէջիրեան	Մանճըլիս	134
86 Եղիազար Մկրտիչեան	114	Ատանա
87 Մինաս Ճաֆճաֆեան	115	135
88 Նազարէթ Շահպաղեան	Հաճըն	Սբուրդ
89 Յարութիւն Թիւրեան	116	136 Մատթէոս Ալէքսան
90 Յակոբ Արշակ	Երգնեալ Բաբերդ	Եօդղատ
91	117 Տիգրան Գ. Մինանեան	137 Լողոֆէթ Պալեօղեան
92	Կեսարիա	Մարարիս
93	Թէրիտուադ	138 Գէորգ Վարդանեան
94	118 Գէորգ Գլուճեան	Իզմիր
Խասզիւղ	Խարբերդ	139 Պապի Պապօեան
95 Առաքել Աթուն Տիւրրի	119 Պալըրէսէր	Եզիպոտ
96 Ռէթէոս Պէջիկճեան	120	140
97 Սարգիս Արրահամեան		
98 Մ. Արծրունի Տօքթօր		
99 Սարդիս Քավուքճեան		
100 Աթանազինէ Արապեան		

Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ

Ա. Հարցապնդում Հայկական խնդրոյն վրայ . — Հայաստանի անունը Քիւրտիսատան կոչուելուն, Ունիոյ վիճակին և Հայկական գաւառաց մէջ դաղթականութիւններ հաստատուելուն, և ընդհանրապէս Խորհրդարանական բարենորոդմանց Յանձնախմբին պաշտօնավարութեան նկատմամբ (Դռնփակ)

Բ. Խնդիր վերաբննութեան Սահմանադրութեան . — Վիճարանութիւն Նախաձեռնութեան դիւանի տեղեկագրոյն (Դռնբաց) :

ԱՑԵՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

Ի բացակայութեան Ս. Պատրիարք Հօր Նորին Փոխանորդ Խղմիրիկեան Տ. Մատթէոս Արքազանի Նախագահութեամբ եւ Աստենագետութեամբ Ալանեան Ստեփան Գիաշայի Ատենը բացուեցաւ ժամը ճիշդ 7/ին, ի ներկայութեան 62 Երեսփոխանաց, որոց թիւն 82 ի յանդեցաւ ի վերջէ :

Նախորդ շրջանի Երրեալ դոնփակ նիստերու ատենագրութեանց վաւերացման խնդիրը .

Բագրեալ պատրաստ կը կենան դիւանիս վրայ, սակայն տակաւին կը մնան անտիպ, զի ժամանակը չէ հասած դեռ զանոնք ի լոյս ածելու Գիտէք որ կանոնը կը տրամադրէ որ երբ այլ եւ այլ պարագայից մէջ ատենագրութիւնը չէ կրցած ժամանակին տպեալ ցրուիլ, յատենի ժողովոյց կը կարգացուի, եւ ընդունելութենէն ետեւ՝ կտորագրուի Ատենագրետին եւ Ատենադպրին կողմէ : Արդ՝ կուզեմ ժողովին կամրը գիտնալ թէ կը հաճի՝ արգեօք լսել յիշեալ ատենագրութեանց ընթերցումն եւ վաւերացունել, եթէ ոչ յաջորդ նիստի մը պատշաճ կը շատի թողուլ զայն :

ԱՏԵՆԱԿԱՆ ՓԱՇԱ . — Աղդ. ժողովոյ այս նոր շրջանին առաջին դոնփակ նիստն է, որ նոնն այդպէս կը տրամադրէ . բայց ըստ որում տեղի պիտի ունենայ այսօր : Խակ նախընթաց արտաքոյ կարգի է այս նիստն եւ ամննակաշրջանին մէջ երեք նիստ ունեցած ենք դոքն ընդուր ինդրոյ մը յատկացեալ՝ ուստի կ'առափակ, որոց ատենագրութիւնները՝ թէեւ խըմ՝ ջարկեմ այս ատենագրութեանց ընթերցումն

41. Թաղ խորհուրդք իրենց հաւաքած արոց կէսն՝ այն է թաղալին մասը կանցունեն իրենց թաղալին սնտուկին հաշւոյն, և միւս կէսն այն է կեդրոնական մասը կը յանձնեն իրենց կեդրոնական սնտուկին :

42. Տրոց բաշխման և հաւաքման ծախքերը թաղ. սնտուկներուն կը վերաբերին :

43. Մայրաքաղաքիս թաղ. խորհուրդք Պատրիարքարանի կեդրոնական սնտուկին և դաւառական թաղ. խորհուրդք իրենց Առաջնորդարանին դաւառական սնտուկին կը յանձնեն հաւաքած աղդային տրոց կեդրոնական մասը :

44. Պատրիարքարանի կամ Առաջնորդարանաց մէջ գործով եկող ազգայիններէ հաւաքեալ տուրքէն թաղային մասն ալ կը յանձնուի նոյն աղդայնոց բնակած թաղին թաղային սնտուկին :

45. Առաջնորդարանաց դաւառական սնտուկներն իրենց դանձած տարեկան տրոց $\frac{1}{4}$ ը կը վճարեն Պատրիարքարանի կեդրոնական սնտուկին :

46. Այն Սահմանադրական տարեգլխսէ 3 ամիս առաջ, այն է ֆետրիվար ամսոյ մէջ՝ թաղ. խորհուրդք կը քննեն ու կը նշանակեն թաղին մէջ բնակող աղդայնոց բնակութեան փոփոխութեամբ և կամ մահուամբ պակսածները, նորածինները, նորեկները, և տուրքի նոր մասնակցողները. ըստ այնմ կարձանադրեն ու իրենց կեդրունին կը հաղորդեն :

47. Վարչութիւնը կը հսկէ թաղերուն բաշխման և հաւաքման գործողութեանց և այս մասին հարկ եղած հրահանդները կուտայ :

ՄԱՍՆԱԿՈՐ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՔ

4. Մայրաքաղաքիս այն թաղերն որ իրենց թաղին մէջ սոյն կանոնադիրն ամբողջովին գործադրեն, իրենց եկեղեցւոյն :

Քանչէլք անունով կեդր. սնտուկին յատկացուցած դիւանական տուրքը վճարելէ պիտի աղատին :

2. Այն առաջնորդական վիճակներն որ իրենց դաւառին մէջ սոյն կանոնադիրն ամբողջովին գործադրեն, իրենց վիճակին Մուժական անունով կեդր. սընտուկին յատկացուցած դիւանական տուրքը վճարելէ պիտի աղատին :

Ի դիմաց Աղգ. Վարչութեան

20 Յունիս 1879 Թաղ. Ժողովոյ

Ատենապիր Ատենապետ

Ա. Ալբոն Տիւրի Լ. Պալեօգեան

Տեղեկագիր Համարակալութեան դիւանին

Վաեմափայլ Ատենապետ փաշա

Աղգային Ժողովոյ

Համարակալութեան Դիւանս նկատու

ղութեան առնելով Վարչութեան մատու

ցած ուղղակի տրոց կանոնադրի ծրագի-

րը, զայն ամբողջապէս կընդունի և կիւրա-

ցընէ . բաց 9 ը յօդուածին տուգան-

քի մասէն, վասն զի քաղաքական գոր-

ծոց պատճառաւ վճարումն յապաղեալ

տրոց ամբողջ վճարումն արդէն ըստ բա-

ւականին տուգանք մի է :

29 Յունիս 1879 Տեղեկաբեր

Ա. Պ. Պ. Փափագեան

Հ. Մագպուլեան

Բաց ի մասնաւոր տրամադրութենէն

կընդունիմ

Ք. Կազարոսեան

Ատենական գործողութիւնք կաւարտին,

և ժողովը կանցնի Օրակարգի առաջին խընդույն :

Ա. Հարցապնդում Հայկական խնդրոյ

կերայ. (Դոնիփակ)

Ատենապիր Ատենապետ

Ա. Յ. Մէկնիքեան Ս. Աթլանեան

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

1	Տկրտիչ	Ս.	Արքեպալու Խըմեան	Ա. Արենապետ
2	Խորէն	Ս.	» Նարապէյ	
3	Կարապետ	Ս.	Եպալու Սերովբեան	
4	Մատթէռս	Ս.	» Իզիլլեան	Բ. Արենապետ
5	Ամրդասիռս	Մ.	Վլու Ռինեան	
6	Գարեգին	Մ.	Թամթարեան	
7	Եղիիկ	Մ.	Աղահուսնի (Առաջ. պաշտօնիւ դուրս	
8	Իգնատիռս	Մ.	Եղիձեան գացած)	
9	Հմայեակ	Մ.	Դիմաքսեան	
10	Ներսէս	Մ.	Առլոնեան	
11	Պօղոս	Մ.	Խօլտամեան	
12	Արիստակէս Ջւաղի Քահանա	Մամիքեան		
13	Խորէն	»	Փէհլիվանեան	Բ. Արենադուկ
14	Սահակ	»	Տ. Սարդիսեան	Ա. Արենադուկ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

1	Առաքել Էֆէնտի Ալթուն Տիւրրի	Ա. Արենադուկ
2	Գէորգ	» Ստիմորաճեան
3	Գէրբդ	» Գըլլճեան
4	Գարբիէլ	» Եսայեան
5	Լուսփէթ	» Պալեօղեան
6	Արել	» Կիւլսէնիեան
7	Մարտիրոս	» Միւհննախեան
8	Մկրտիչ	» Ֆրէնկեան
9	Յակոբ	» Զօպանեան
10	Լալարոս	» Հովուեան
11	Սահակ	» Ղաղարոսեան
12	Յակոբ	» Մերունեան
13	Ստեփան	» Պէյլիկճեան
14	Խաչատոր Խան	Տ. Նէրսիսեան

Գիր 2 դյուց

ՍԵՓԱԿԱՆԱՊԻԹԻՒԽ ԱԽԴՐԱՆԱԿԱ ՄՆՅՈՒԽԱՆ

ԱԶԴԱՑԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ՇԱԽՈՒՅ ՅԱՏԿԱՑԵԱԼ.

Կը ծախսուի ի Դիւանատան Պատրիարքաքանի եւ Ղալաքիոյ Ա. Լուսաւորից
Եկեղեցւոյ բանկալը եւ Հայ գրավաճառաց բոլ